

Lovforslag nr. L 94. Fremsat den 19. november 2002 af Pia Kristensen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) Per Dalgaard (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Søren Krarup (DF), Birthe Skaarup (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag

til

Lov om forbud mod omskæring af kvinder

§ 1. Den, som udfører et indgreb i en kvindes kønsorganer med forsæt til at skade kønsorganet eller at påføre det varige forandringer (omskæring), straffes med fængsel indtil 6 år. Har indgrebet haft så alvorlige følger, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel i 10 år.

Stk. 2. Det samme gælder den, der medvirker til de i stk. 1 nævnte indgreb.

§ 2. En person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, og som i udlandet foretager eller medvirker til en handling omfattet af § 1, straffes efter denne bestemmelse, uanset om handlingen er strafbar i det land, hvor handlingen er begået.

§ 3. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en delvis uændret genfremsættelse af lovforslag L 65 fra folketingsåret 1996-97, idet temaet for forslaget er det samme, mens bemærkningerne, strafferammerne og ikrafttrædelsesbestemmelsen er ændret. Se Folketingstidende, tillæg A side 1763 og 1764, tillæg B side 850 og 1122 samt forhandlingerne side 2215, 7203 og 7948.

Lovforslaget blev dengang forkastet, idet 48 (V, KF, FP og DF) stemte for forslaget, 62 (S, SF, RV, EL, CD, Birthe Rønn Hornbech (V), Jens Løgstrup Madsen (V) og Ulla Tørnæs (V)) imod.

1. Formålet med forslaget

Formålet med lovforslaget er at præcisere, at det i Danmark er en strafbar forbrydelse at foretage omskæring af kvinder og piger. Samtidig indføres der mulighed for at straffe danske statsborgere eller i Danmark bosiddende personer, der i udlandet foretager eller medvirker til omskæring af piger og kvinder, uanset om omskæringen udføres i et land, efter hvis retssystem handlingen ikke anses for strafbar.

Lovforslaget er nødvendigt, fordi et ikke ubetydeligt antal unge kvinder, der er bosat her i landet, udsættes for denne form for læmlæstelse af deres køn. Det er kvinder, der har oprindelse i en række afrikanske lande, hvor omskæring udføres som rituel handling.

Straffelovens § 245 fastslår allerede i dag følgende:

»Den, som udøver et legemsangreb af særlig rå, brutal eller færlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 4 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særlig skærpene omstændighed.

Stk. 2. Den, som uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde tilføjer en anden person skade på legeme eller helbred, straffes med fængsel indtil 4 år.«

Omskæring foretaget i Danmark kan således allerede i dag straffes efter straffelovens bestemmelser om legemsbeskadigelse. Nogle af de former for omskæ-

ring, der forekommer, har en sådan karakter, at muligheden for strafforhøjelse efter § 245, stk. 2, typisk vil komme på tale.

Der henvises i denne forbindelse til bilag 2 til lovforslaget (Patientinformation fra Frederiksberg Hospital, Gynækologisk/Obstetrisk Klinik), indeholdende sundhedsfaglig information om kvindelig omskæring, hvori bl. a. er optaget en oversigt over de forskellige grader af omskæring og en kort gennemgang af gældende lovgivning og administrative procedurer i forbindelse med sager om kvindelig omskæring.

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at samle alle bestemmelser om forbud mod og straf for kvindelig omskæring i én lov, således at det meget klart fremgår, at Danmark tager den stærkest tænkelige afstand fra alle former for kvindelig omskæring.

2. Aktuel baggrund for forslagets fremsættelse

Somaliske imamer i Danmark anbefaler forældre at bryde loven og lade deres døtre omskære. Ifølge dagbladet Information betyder dette bl.a., at et ukendt antal somaliske småpiger hvert år bliver omskåret i Danmark eller under et ferieophold i udlandet.

Fra Information den 8. november 2002 citeres:

»Somaliske imamer i Aalborg, Århus, Odense og København anbefaler forældre at lade deres døtre omskære, selv om det er forbudt ifølge dansk lov. Og det er et stort problem, siger en lang række aktivister, som Information har talt med. På grund af de religiøse lederes store magt over deres menighed bliver det i praksis umuligt at udrydde den ældgamle skik. Resultatet er, at et ukendt antal somaliske småpiger hvert år bliver omskåret i Danmark eller under et ferieophold i deres hjemland.

En religiøs pligt

De fleste somaliske imamer tager afstand fra den voldsomste form for omskæring, den såkaldte infibulation, hvor både clitoris og små og store skamlæber fjernes og resten syes sammen på nær et lille hul. I stedet anbefaler de forældrene at få foretaget en såkaldt sunna-omskæring, hvor »kun« clitoris fjernes.

En af de imamer, der går ind for sunna-omskæring, er somaliernes religiøse leder i Aalborg, Mustafa Abdullahi Aden fra Aalborg.

»Hvis forældre spørger mig, hvad de skal gøre, siger jeg til dem, at det er helt forbudt ifølge islam at foretage infibulation«, siger han til Information: »Men der er også en anden mulighed, sunna-omskæring. Det er godt for pigerne at blive omskåret. Det er et tegn på, at man er en retroende muslim.«

Mustafa Aden siger, at på grund af stemningen omkring omskæring i Danmark er det nu nødvendigt at tage f.eks. til Holland, Tyrkiet eller Afrika for at få det gjort.

Samme synspunkt har imam Muhamoud Sheik fra Somalisk Forening i Odense givet udtryk for, bl.a. i et debatprogram på den københavnske radiostation Somali Radio for nylig. Her sagde han bl.a., at sunna-omskæring er påbudt af profeten Muhammed og derfor en religiøs pligt for muslimer.

En tredje religiøs leder, der jævnligt har forsvaret sunna-omskæring, er imam Muhammed Daher fra Somalisk Ungdomsforening på Frederiksberg. Men han ønsker ikke at stå offentligt frem: »Jeg ønsker overhovedet ikke at kommentere spørgsmålet«, siger han.

»Mange imamer er bange for at miste autoritet i menigheden, hvis de siger fra over for omskæring«, siger formanden for IND-sam, Muhammed Gelle, der selv er somalier. »Hvis omskæring skal standses, er man nødt til at udfordre disse imamer«, siger han.

Det er lederen af Somalisk Kvindeforening i Århus, Ambaro Hasni Nur, enig i. Hun blev selv omskåret som femårig og har viet sit liv til at bekæmpe omskæring: »70 procent af somalierne mener, at sunna-omskæring er det bedste. Og så længe imamerne bliver ved med at sige, at sunna er en religiøs pligt, er det umuligt at standse«, siger hun. Og tilføjer, at hun endnu ikke har mødt en imam, der har kunnet vise hende, hvor i Koranen det står, at kvinder skal omskæres.

3.000 i farezonen

Ifølge Samia Yusuf Ali, der netop har stiftet en ny forening til forebyggelse af omskæring, bliver mindst halvdelen af alle somaliske småpiger i Danmark omskåret.

Der er i dag 17.300 somaliere i Danmark, heraf 3.000 piger under 10 år.

De somaliske imamers støtte til omskæring er langt fra enestående. Også uden for somaliske kredse mener mange imamer, at omskæring er en skik, som man ikke kan tage afstand fra.

»Infibulation er direkte forbudt i islam, men sunna-omskæring må man selv bestemme, om man vil udfø-

re«, siger f.eks. imam Mustafa Chandid fra Det Islamiske Trossamfund i København.

Hans kollega, imam Marwan fra samme forening, supplerer: »Omskæring er et privat anliggende, så længe det ikke foregår på en barbarisk måde«, siger han.«

Forslagsstillerne finder udtalelserne frastødende og meget stærkt krænkende for kvinder og mener, at rådgivning og opfordringer af den karakter, der er omtalt i Information, kan være omfattende af straffelovens kapitel 2 om medvirken og forsøg, der bl.a. omfatter personer, der ved tilskyndelse, råd eller dåd medvirker til, at en forbrydelse bliver udført.

3. Verdensomspændende indsats mod vold mod kvinder, herunder mod kvindelig omskæring

Forslagsstillerne gør opmærksom på, at FN's Generalforsamling i 1993 vedtog erklæringen om bekæmpelse af vold mod kvinder. Baggrunden var, at vold rammer millioner af kvinder verden over i alle sociale klasser og uanset uddannelsesmæssig status. Den finder – med forskellig styrke – sted i alle kulturer og religiøse samfund og er mange steder med til at hindre kvinders deltagelse i samfundslivet.

Vold mod kvinder viser sig fra overgreb i hjemmet og voldtægt til børneægteskaber og kvindelig omskærelse. Alt dette er krænkelse af de mest grundlæggende menneskelige rettigheder.

Vi kan ikke her i Danmark forhindre eller begrænse de millioner af overgreb, der finder sted overalt i verden. Men vi både kan og skal holde orden i vores eget hus, og hertil hører, at vi i det danske samfund aldrig skal acceptere, men vedblivende skal kæmpe imod kønsmæssige overgreb, dvs. enhver voldshandling, der er begrundet i kønsforskel, og som resulterer i eller sandsynligvis vil resultere i fysiske, seksuelle eller psykiske skader eller andre lidelser for kvinder. I sammenligning med de fleste andre lande har Danmark gennem det 20. århundrede gennemlevet en udvikling, hvor kvinder måtte kæmpe for lige rettigheder og imod undertrykkelse. Det er aldeles uacceptabelt, hvis de resultater, der er opnået for kvinder her i landet, skal sættes ud af kraft af en stadig voksende gruppe udlændinge, der er rejst hertil og tror, at de kan få lov til at indføre barbariske og forbryderiske skikke fra deres egne, tilbagestående hjemlande. Det er helt naturligt, at danskerne reagerer – og reagerer stærkt – over for systematisk lemlestelse af unge kvinder, der efter omskæring ikke er levnet en chance for at komme til at fungere som normale samfundsborgere.

I FN's 1993-erklæring mod vold begået mod kvinder indgår »kvindelig omskærelse og anden form for

traditionel praksis, der skader kvinder« udtrykkeligt som en del af definitionen af de kønsmæssige overgreb, der krænker og fornægter kvinders rettigheder og udøvelse af fundamentale friheder.

Deltagerne i Beijing-konferencen i 1993, herunder Danmark, var enige om at følge national lovgivning for at afslutte vold mod kvinder og at arbejde effektivt for at sikre ratificeringen af alle internationale aftaler på området.

4. Styrkelse af forebyggende, oplysende og straffemæssig indsats

Bedre end at straffe kriminalitet er at hindre den. Efter lovforslagets vedtagelse vil der være behov for en række tiltag for at oplyse om, indkredse, opfange, forhindre og straffe denne grusomme form for kriminalitet.

Tiden er for længst udløbet, hvor man kan henvise til, at »andre kulturer har andre skikke«. Brutal og barbarisk lemlæstelse af kvindens køn kan ikke bagateliseres, undskyldes eller forklares, men skal forhindres ved meget tidlig og direkte opsøgende indsats.

Informationskampagnerne må helt ud på fødselsklinikkerne og i hjemmene, hvor sundhedsplejersker og andre sundhedspersoner forstår alvoren i, at de familier, der er i risikozonen for at blive skyldige i så alvorlig kriminalitet, skal advares stærkest muligt og om nødvendigt indberettes til myndighederne.

Alle, der beskæftiger sig med dette spørgsmål, er klar over, at lemlæstelse af kvindens kønsorganer er en forbrydelse, der vil præge og undertrykke kvinden gennem resten af hendes liv, ødelægge hendes seksualitet og påføre hende stor risiko for både fysiske og psykiske skader. Ingen indsats er for stor til gennem information, overtalelse eller anmeldelse til politiet eller andre myndigheder at forhindre udførelsen af forbrydelsen.

Efter den sociale servicelov § 36 har enhver, der får kendskab til, at et barn under 18 år fra forældres eller andre opdragers side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, pligt til at underrette kommunalbestyrelsen. Det turde være en selvfølge, at regeringen i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, sikrer, at der sker en indskærpelse af denne bestemmelse.

Men det bør også stå klart for enhver, at det er en borgerpligt at indgive politianmeldelse, hvis man erfarer, at mennesker påtænker, planlægger, udfører eller har udført lemlæstelse af unge kvinder. Kan man ved at indgive rettidig politianmeldelse hindre, at en ung kvinde skades for livet, har man gjort en human hand-

ling. Alle personer inden for social- og sundhedsvæsenet og skolevæsenet og i kommunerne, der bliver opmærksomme på, at der planlægges så alvorlige forbrydelser mod kvinder, bør reagere hurtigt og effektivt.

Er den grusomme forbrydelse først udført, skal og må den så hurtigt som muligt efterfølges af politianmeldelse, pågribelse af den eller de skyldige, effektiv retsforfølgning, fængsling og hjælp til offeret for forbrydelsen.

5. Fremmed ret m.v. vedrørende omskæring af kvinder

Justitsministeriet (Lovafdelingen) har i et »Notat om dobbelt strafbarhed og omskæring af kvinder i udlandet« af juli 1998 oplyst følgende:

Efter behandlingen af L 65 i Folketinget har Justitsministeriet via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger om, hvorvidt omskæring af kvinder er strafbar i de afrikanske lande, hvor omskæring efter det oplyste praktiseres. Endvidere er der indhentet oplysninger om retsstillingen i Europarådets medlemslande (idet disse er nærmeste rejsemål fra Danmark).

De oplysninger, som er modtaget fra Udenrigsministeriet, er nedenfor gengivet i Skema 1 (optrykt som bilag 1 til lovforslaget), som vedrører de afrikanske lande, suppleret med tidligere modtagne oplysninger om, hvor stor en procentdel af den kvindelige befolkning i de enkelte lande der skønnes at være omskåret.

Disse oplysninger er videregivet til Folketingets Retsudvalg i forbindelse med behandlingen af L 65 og er optrykt som bilag 1 til lovforslaget.

Tillige er en sundhedsinformation med forholdsregler omkring fødsler m.v. fra Frederiksberg Hospital som nævnt foran under bemærkningernes pkt. 1 optrykt som bilag 2 til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Paragraffen præciserer i stk. 1, 1. pkt., bestemmelsen i straffelovens § 245, stk. 2, om straf for legemsbeskadigelse, og strafferammen korresponderer med denne bestemmelse. Desuden indføres i stk. 1, 2. pkt., en strafskepelsesregel, der korresponderer med bestemmelsen i straffelovens § 246. Der er taget hensyn til de skærpelser af strafferammer, der er indført ved L 380 af 6. juni 2002, jf. lovbekendtgørelse 779 af 16/9 2002.

Til § 2

Bestemmelsen er en fravigelse fra straffelovens § 7, stk. 1, hvorefter en handling kun kan straffes i Danmark, hvis den også er strafbar i det land, hvor den er

begået. Forslagsstillerne har fundet dette nødvendigt, idet der ved kvindelig omskæring er tale om så grove krænkelse, at det ikke skal være muligt for personer, der har dansk indfødsret eller er bosat her i landet, at unddrage sig straf ved enten selv at udføre forbrydelsen eller lade andre udføre denne i et udland, hvor forbrydelsen er straffri.

Til § 3

Bestemmelsen indebærer, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i lovtidende. Forslagsstil-

lerne finder det bydende nødvendigt, at loven træder i kraft, så snart den er kundgjort. Der er ikke noget behov for at indrømme mennesker, der planlægger at udføre lemlæstende overgreb på unge kvinder, nogen frist til ustraffet at gennemføre deres forehavende. Det vil endvidere være muligt for myndighederne, herunder personer inden for social- og sundhedsvæsenet, skolevæsenet og den kommunale forvaltning, at kunne indrette sig efter lovgivningen uden nogen overgangsperiode eller særlige forberedelser.

Uddrag af Sundhedsstyrelsens publikation »Forebyggelse af omskæring af piger«, ISBN 87-90765-48-6, versionsdata 1. juni 1999 (foreligger tillige i trykt udgave, ISBN 87-90765-10-9)

Skema over lande, hvor omskæring af piger praktiseres

Fremmed ret m.v. vedrørende omskæring af kvinder

Justitsministeriet (Lovafdelingen) har i et »Notat om dobbelt strafbarhed og omskæring af kvinder i udlandet« af juli 1998 oplyst følgende:

Efter behandlingen af L 65 i Folketinget har Justitsministeriet via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger om, hvorvidt omskæring af kvinder er strafbart i de afrikanske lande, hvor omskæring efter det oplyste praktiseres. Endvi-

dere er der indhentet oplysninger om retsstillingen i Europarådets medlemslande (idet disse er nærmeste rejsemål fra Danmark).

De oplysninger, som er modtaget fra Udenrigsministeriet, er nedenfor gengivet i skemaform.

Skema 1 (side 92), som vedrører de afrikanske lande, er suppleret med tidligere modtagne oplysninger om, hvor stor en procentdel af den kvindelige befolkning i de enkelte lande der skønnes at være omskåret. Disse oplysninger er videregivet til Folketingets Retsudvalg i forbindelse med behandlingen af L 65.

Skema 1. Afrikanske lande, hvor omskæring praktiseres

Land	Omskæring strafbar	Omskæring ikke strafbar	Procentdel af den kvindelige befolkning, der er omskåret
Benin		X	30
Burkina Faso	X		70
Cameroun	X		15
Den Centralaf. Rep.	X		10
Djibouti	X		98
Egypten	X		55
Elfenbenskysten	X		40
Eritrea		X	80
Etiopien		X	85
Gambia	(X)		79
Ghana	X		30
Guinea		X	60
Kenya	(X)		50
Liberia		(X)	50
Mali		X	80
Niger		(X)	20
Nigeria	(forbud på vej)	X	40
Sierra Leone		(X)	90
Somalia		(X)	98
Sudan	X (infibulation)	X (sunna-omskæring)	89
Tanzania	(forbud på vej)	X	10

Land	Omskæring strafbar	Omskæring ikke strafbar	Procentdel af den kvindelige befolkning, der er omskåret
Togo	(forbud på vej)	X	12
Uganda	X		5

Kilde: Justitsministeriet (Lovafdelingen), »Notat om dobbelt strafbarhed og omskæring af kvinder i udlandet«, den 1. juli 1998.

Der er endnu ikke modtaget oplysninger fra følgende afrikanske lande, hvor omskæring praktiseres: Mauretanien (50 pct. af den kvindelige befolkning skønnes at være omskåret), Senegal (20 pct.) og Tchad (60 pct.).

Der har ikke kunnet skaffes oplysninger om lovgivningen i Guinea-Bissau (40 pct.), men det er oplyst, at landets regering søger at motivere befolkningen til ikke at foretage omskæringer. Det samme gælder i Kenya, hvor et forbud mod omskæring efter det oplyste ikke fremgår udtrykkeligt af lovgivningen, men er formuleret af præsidenten i nogle taler.

For så vidt angår Liberia, Niger og Sierra Leone har Udenrigsministeriet oplyst, at der ifølge rapporter fra organisationen »Inter African Committee on Traditional Practices Affecting the Health of Women and Children« (IAC) ikke findes lovgivning, der forbyder omskæring af kvinder i disse lande. På grund af den politisk-administrative situation i landene har det ikke været muligt at få IAC's oplysninger bekræftet.

I Sudan er det tilladt at foretage såkaldt sunna-omskæring (delvis fjernelse af clitoris), som er den mindst indgribende form for omskæring, mens det er forbudt at udføre infibulation, som er den mest indgribende form (clitoris' samt de store og små kønslæber bortskæres, hvorefter sårfladerne enten sys sammen eller holdes sammen på anden måde, sådan at der kun efterlades et lille hul til urin og menstruationsblod).

Med hensyn til Somalia har Udenrigsministeriet oplyst, at det på grund af den politisk-administrative situation i landet ikke har været muligt at skaffe oplysning fra regeringskilder om, hvorvidt omskæring af kvinder er strafbar. Det fremgår imidlertid af materiale, som Udenrigsministeriet har modtaget fra forskellige private organisationer, herunder IAC, at omskæring ikke er forbudt i Somalia. Materialet synes at vise, at der i Somalia er en ikke ubetydelig modstand mod omskæring i dele af befolkningen, jf. også nedenfor under pkt.4.

Fra regeringerne i Nigeria, Tanzania og Togo er det oplyst, at omskæring er tilladt, men at der snart vil blive gennemført lovgivning herimod.

Sammenfattende kan det om de afrikanske lande siges, at omskæring er tilladt i omtrent halvdelen af landene. I 8 af disse lande er omskæring så udbredt, at mindst 50 pct. af den kvindelige befolkning skønnes at være omskåret.

Skema 2. Europarådets medlemslande

Land	Omskæring strafbar	Omskæring ikke strafbar
Albanien	X	
Andorra	X	
Bulgarien	X	
Cypern	X	
Estland	X	
Finland	X	
Frankrig	X	
Georgien	X	
Grækenland	X	
Holland	X	
Irland	X	
Island	X	
Italien	X	
Kroatien		X
Letland	X	
Litauen	X	
Luxembourg	X	
Makedonien		X
Malta	X	
Marokko		X
Moldavien		(X)
Norge	X	
Polen	X	
Portugal	X	
Rumænien		X
Rusland	X	

Land	Omskæring strafbar	Omskæring ikke strafbar
Schweiz	X	
Slovakiet	X	
Slovenien	X	
Spanien	X	
Storbritannien	X	
Sverige	X	
Tjekkiet	X	
Tyrkiet	X	
Tyskland	X	
Ukraine	X	
Ungarn	X	
Østrig	X	

Kilde: Justitsministeriet (Lovafdelingen), »Notat om dobbelt strafbarhed og omskæring af kvinder i udlandet«, den 1. juli 1998.

Der er endnu ikke modtaget oplysninger fra Belgien, Liechtenstein og San Marino.

For så vidt angår Kroatien, Makedonien og Marokko, må det lægges til grund, at omskæring ikke er strafbar, men det er oplyst, at omskæring ikke forekommer i praksis. I Moldavien og Rumænien gælder der ikke særlige lovregler om forbud mod omskæring, men det er ikke oplyst, om omskæring i givet fald vil kunne straffes efter generelle bestemmelser om legemsbeskædigelse (35).

Skema 3

Land	Antal kvindelige indbyggere (i millioner)	% af om- skårne kvinder og piger
Somalia	4.90	98
Djibouti	0.30	98
Sierra Leone	2.30	85
Etiopien	27.6	85
Eritrea	1.75	80
Sudan	14.10	89
Mali	4.55	80
Gambia	0.55	79
Burkina Faso	5.05	70
Chad	3.25	60
Guinea	3.20	60
Egypten	26.0	55*
Kenya	13.50	50
Libyen	1.45	50
Mauritania	1.15	50
Nigeria	57.85	40
Ivory Coast	6.95	40
Guinea-Bissau	0.55	40
Benin	2.65	30
Ghana	8.45	30
Togo	2.15	30
Nigeria	4.40	20
Senegal	4.10	20
Cameroun	6.55	15
Den Centralafrikan- ske Republik	1.55	10
Tanzania	14.9	10
Uganda	9.9	5

* Andelen i Egypten er af andre forskere beregnet til at være omkring 80 %.

Kilde: Danida: Guidelines on the Prevention of Female Genital Mutilation, 1996 / Dorkenoo, Efu: Cutting the Rose, 1994.

Bilag 2

Sundhedsinformation med forholdsregler omkring fødsler m. v. Frederiksberg Hospital.
Gynækologisk/Obstetrisk Klinik
Sundhedsfaglig information

1. Kvindelig omskæring

Der findes 4 grader af kvindelig omskæring:

1. SUNNA:

Det mindst omfattende indgreb, hvor klitoris' forhud fjernes samt eventuelt spidsen af klitoris (circumcision)

2. KLITORIDEKTOMI:

Klitoris fjernes.

3. EXCISION:

Klitoris fjernes. Labia minora fjernes helt eller delvist. Der sættes ofte et par suturer som hæmostase.

4. INFIBULATION:

Klitoris fjernes. Labia minora fjernes. Der laves et snit langs labia majora, hvorefter de rå sårflader syes sammen eller holdes sammen med akacietorne. Der efterlades et ganske lille hul til urin og menstruationsblod.

Der kan være stor forskel på indgrebene, da de er afhængige af omskærerskens dygtighed, barnets kamp samt helingsprocessen. Det vil kun være de infibulerede kvinder, der har vanskeligheder i forbindelse med fødslen. For yderligere information se »Forebyggelse af omskæring af piger«, [Sundhedsstyrelsens publikationer](#).

Ved fødslen

Den aftalte plan følges. Står beskrevet i patientens journal. Vær opmærksom på behov for smertelindring. Vaginaleksplorer så lidt som muligt.

Kvinder der er åbnet før fødslen

Fødslen ledes på vanlig vis. Medio/lateral episiotomi anlægges på vanlig indikation.

Kvinder der åbnes under fødslen

Fødslen ledes på vanlig vis frem til presseperioden. Her bedømmes vævet i infibulationen med henblik på adækvat bedøvelse.

Tyndt væv:

Der anlægges infiltrationsanæstesi med tyndt kanyle (Mantoux kanyle). Der anlægges flere indstik, nålen er kort. Anlægges eventuelt i »ju-letræsfacon«.

Bøj kanylen 45 grader, så er den lettere at styre. Alternativt gennemvædes 2 gaze-kompresser med Carbocain/Lidokain. Spar ikke. Kompresserne holdes på hver side af »gardinet« så længe som muligt.

Tykt væv:

Der anlægges infiltrationsanæstesi med kanyle til intramuskulær injektion. Anlægges på begge sider af den gamle cicatrice. Husk at bøje kanylen 45 grader.

Klippet:

Venstre hånds pege- og langfinger indføres under »gardinet« og anbringes parallelt under infibulationsarret.

- Peg op mod os pubis og hold ud i huden.
- Klip op midt fortil i den gamle cicatrice.
- Der klippes til ca. 1 cm fra klitorisreminiscensen (kan altid ses), til uretra er synlig. Pas særlig på dette område, fordi det overliggende arvæv er det eneste, der er tilbage til at beskytte det fra at blive hypersensitivt for normale stimuli.
- Pas på saksens bageste ben, da uretra ofte promoterer.

Opklipningen fortil foretages på samme tid, som man ville anlægge en almindelig medio/lateral episiotomi. Eventuelt supplerende medio/lateral episiotomi anlægges på vanlig indika-

tion (bemærk at somaliske kvinder er mere bange for spontane bristninger end for en lille epis).

Suturering

Sutureringen udføres i henhold til beskrivelsen i journalen.

Kvinden ønsker at forblive åben (ingen rekonstruktion)

Siderne i den opklippede infibulation sutureres hver for sig med små atraumatiske 4-0 dexion/vicrylknuder som ved almindelige labia-bristninger.

Kvinden ønsker delvis åbning (delvis rekonstruktion)

De øverste 2 cm af den opklippede infibulation sutureres med dexion/vicryl på mellemstor nål (2-3 knuder). Der bør ikke sutureres mere, end at uretra er fri af sammensyningen. Herefter holdes siderne sammen som ovenfor beskrevet.

Kvinden ønsker at blive syet sammen igen (hel rekonstruktion)

Den opklippede infibulation sutures fortløbende eller med knuder med dexion/vicryl på mellemstor nål.

Sectio

Det er vigtigt, at kvinden forstår begrundelsen for, at der foretages sectio, og at hun ved, at indgrebet ikke medfører ufrugtbarhed eller forhindrer hende i at føde vaginalt i fremtiden.

LOVGIVNING

Det er forbudt at omskære piger/kvinder i Danmark (Straffelovens § 245, stk. 2, straffes med op til 4 års hæfte).

Omskæring af piger er omfattet af Lov om Social Service § 36, hvorefter man har underretningspligt til socialforvaltningen, skulle man få kendskab til, at nogen har til hensigt at omskære deres datter (tidligere Bistandslovens § 20).

Personer, der udoøver offentlig tjeneste eller hverv (læger, jordemødre m.v.) har skærpet underretningspligt i henhold til Lov om Social Service § 35 (tidligere Bistandslovens § 19).

Resuturering post partum kan kun foretages, såfremt der er givet information om de risici, dette indgreb indebærer. Det må kun udføres som en genskabelse af forholdene, som de var før fødslen. Det vil sige føre hende tilbage til »ægteskabelig åbning«. Det er forbudt at føre hende tilbage til »jomfrustadiet«. Det er kun kvinder fra Sudan, der i deres hjemland bruger skikken at blive ført tilbage til »jomfrustadiet«.

Det er tilladt jordemoder eller læge at sige fra over for rekonstruktion. (En anden behandler skal så overtage sutureringen). Denne information bør gives før fødslen, jævnfør Lægeloven § 6, stk. 2.

Ifølge Justitsministeriets udtalelse af 1995 vil omskæring af piger bosiddende i Danmark være omfattet af bistandslovens § 20 om underretningspligt til Socialforvaltningen, skulle man komme under vejr med, at nogen har til hensigt at omskære deres datter.

F. t. l. om forbud mod omskæring af kvinder

Til lovforslag nr. L 94. Skriftlig fremsættelse (19. november 2002)

Pia Kristensen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om forbud mod omskæring af kvinder.

(Lovforslag nr. L 94).

Det er egentlig utroligt, at det er nødvendigt at fremsætte dette lovforslag. Vi lever i et civiliseret samfund, hvor der hersker respekt for kvinden, og hvor det anerkendes, at enhver – mand som kvinde – har ansvaret for sin egen seksualitet.

Alligevel er der en befolkningsgruppe her i landet, hos hvem omskæring af kvinder i et vist omfang praktiseres – ingen kender tallet, men der bor godt 16.000 somaliere her i landet, og i Somalia er 98 pct. af kvinderne omskåret. Der er mennesker, som undertrykker, fornædler, ydmyger, ja lemlæster deres kvinder på den mest grusomme, bestialske og barbariske måde. Når kvinden fratages sin egen seksualitet, har hun nået den fuldstændige fornædelse og manden den fuldstændige magt over hende.

Overalt i verden kæmper man mod undertrykkelsen af kvinder. Beijingkonferencen for få år siden og FN's Generalforsamlings erklæring om bekæmpelse af vold mod kvinder var nogle af milepælene. Alligevel breder den afskyelige forbrydelse sig. I Afrika har forbrydelsen bredt sig til omkring 28 lande syd for Sahara. Man regner med, at 130 millioner kvinder i Afrika er omskåret, og at yderligere 2 millioner hvert år bliver det. Nogle af dem bor her i København, i Århus, i Odense, i Hvidovre eller andre steder i Danmark.

Hvad er det for en forbrydelse? Man fjerner kvindens kønsorganer, enten helt eller delvis, skærer dem bort. Den mest dramatiske form for omskæring er samtidig den, der er mest udbredt i Danmark. Den kaldes infibulation og er ellers

mest udbredt omkring Afrikas Horn, Somalia, Djibouti og Sudan.

Ved denne form for omskæring bortskæres klitoris, de indre skamlæber og størstedelen af de ydre skamlæber, hvorefter sårkanterne sys sammen, efterladende et lille hul til urin og menstruation.

Et sådant forbryderisk indgreb har flere følger: Umiddelbart følges indgrebet, som ofte foretages med urene instrumenter (knive, barberblade, glasskår), af forfærdende smerter, kraftige blødninger, infektioner, smerte- og psykisk chok og i en del tilfælde døden. På længere sigt ses der invaliderende følger med hensyn til menstruation, vandladning, seksuelle forhold, graviditet og fødsler.

Så tidligt som i 1992 foreslog Danske Kvindelege Lægers Forening en særlig lov mod kvindelig omskæring. Justitsministeren skønnede dette uforholdsmæssigt, da straffeloven dækkede forbrydelsen, men til trods for, at der måske er hundreder, måske flere tusinde kvinder her i Danmark, der har været udsat for denne forbrydelse, er det ikke godtgjort, at det har været efterforsket, eller at der har været indledt så meget som én eneste straffesag mod de ansvarlige. Lemlæstelse efter lemlæstelse, voldsovergreb efter voldsovergreb – alle har set bort, fra justitsminister til sundhedsminister, fra læger til kommunale myndigheder, fra socialforvaltninger til anklagemyndighed, ingen har villet handle og standse umenneskelighederne.

Der er andre steder i verden, hvor man ser anderledes alvorligt på tingene: I Frankrig er der gennemført retssager mod et stort antal forældre, og en omskærerske er i Frankrig idømt 8 års fængsel.

Nu er vi klar til at lovgive her i landet. Det har været alt for længe. Under den tidligere regering kunne man ingen vegne komme, så sent som i

1996-97 var S, R, SF, CD m.fl. med til at nedstemme et forslag som dette lovforslag.

Hvis det lovforslag, Dansk Folkeparti dengang var med til at fremsætte, var blevet vedtaget i Folketinget, kunne måske flere hundrede, måske flere tusinde unge kvinder have været forskånet for den gru og rædsel, den ødelæggelse af deres køn og deres liv, som de nu har været udsat for. Der er nogle, der har påtaget sig et ufattelig stort moralsk ansvar ved stiltiende at acceptere,

at unge kvinder blev ødelagt. Der er nogle, der har været meget tæt på ofrene eller forbryderne uden at reagere. Der er nogle, der kunne have grebet ind og hindret forbrydelserne. Skal de gå fri for ansvar? Det er en anden sag, og det er ikke sikkert, det sidste ord er sagt herom.

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.